

1949 Golf-techniek uit de 18^e eeuw

Wij hebben in ons blad reeds meermalen artikelen gewijd aan wat wij noemden „de voorlopers van golf”, aan het oud-Hollandse kolven en aan het maliën, dat in Frankrijk bekend was onder de naam „Jeu de Mail”. Over de regels dier oude spelen is in de literatuur veel te vinden, doch tot dusver was het ons niet bekend dat er ook in die dagen reeds een zekere theorie over de techniek van het spel bestond, welke

*Ets naar
Avercamp (1625).
Ijsvermaak op de
Haarlemmermeer.
Hier wordt een
„full swing”
gemaakt.*

zelfs in druk verschenen is. Wij danken deze wetenschap aan het Amerikaanse weekblad „Golf World”, dat in enkele interessante bijdragen vertelt van het boekje „Jeu de Mail”, in 1717 geschreven door Joseph Lauthier en uitgegeven door Charles Huguier, Rue Saint Jacques, Paris, en in 1910 door James Cunningham in het Engels vertaald.

Het merkwaardige van Lauthier's boekje is, dat het veel aanwijzingen bevat voor de jeu de mail-speler, waarmee de golfbeoefenaar van thans nog zijn voordeel kan doen.

Een manlijk spel

Huguier schrijft: Men is het er over eens dat van alle manlijke spelen het jeu de mail het plezierigst is, het minst vermoeiend en het best voor de gezondheid; het is geen woest spel; men kan spelen, converseren en in prettig gezelschap wandelen tegelijk. Het houdt U meer bezig dan gewoon wandelen; de lichaamsbeweging van het voortslaan van een bal van de ene plaats naar de andere is uitermate geschikt om een slecht humeur te verdrijven; het is een prachtig middel ter voorkoming en genezing van

rheumatiek en dergelijke kwalen, mits met mate beoefend bij goed weer.

Het is een spel voor alle leeftijden, voor jeugd en ouderdom; de charme er van zit niet in het doen van verre slagen, doch in het waardig en keurig, zonder aanstellerij spelen en wanneer iemand dan bovendien nog ver en zuiver kan slaan, dan is hij een perfect speler tevens.

Om deze graad van volmaaktheid te bereiken, moet een speler de beste stijl kiezen en de beste spelers tot voorbeeld nemen, een gemakkelijke

MIDDEN EN EINDE. 87

DE KOLF.

Treft gy het stuk des levens wel,
Zoo wind gy 't allergrootte Spel.

Zo word de Kloot, (na 't Kinds behaagen,)
Van hier na 't oogmerk toe geslaagen;
Maar Wysheid kolft zyn eigen Hert;
Op dat het uit geruſtigheden,
Van 't aardſe welzyn, hier beneden,
Na 't Hemels Doel gedreeven werd.

H 5

PSALM

Abbeelding uit Jan Luiken: 's Mensen Begin, Midden en Einde. Men ziet hier duidelyk dat de oud-Hollandſe Kolver de bal op een „tuitje”, een hoopje zand, heeft geplaatst.

houding aannemen, niet te dicht bij en niet te ver van de bal, de ene voet niet verder naar voren plaatsen dan de andere; de knieën mogen niet geheel gebogen noch volkomen gestrekt zijn doch dienen voldoende stevig te zijn om zeker te zijn van een flinke slag.

*Een 19e eeuwse
kolfspeler op een
overdekte baan.
De pijp overdwars
in de mond, de
hoge hoed op!*

Houding

Het lichaam moet niet te zeer gestrekt zijn en men moet ook niet te veel gebukt staan; het lichaam moet juist zoveel voorover gebogen worden, dat tijdens de slag het lichaam steun heeft in de heupen; het lichaam worde soepel rondgedraaid boven het middel, doch zo dat het oog op de bal gericht blijft. (Is het niet of we een 20e-eeuws professional horen spreken?)

Dit draaien van het bovenlichaam heeft ten doel de heupen in de slag te betrekken; hierdoor maakt de hamer een grotere zwaai met als gevolg dat de slag versneld wordt. De hamer moet niet te snel gezwaaid worden, doch gelijkmatig en zodanig dat men hem voortdurend in zijn macht heeft. Op het toppunt van de opzwaai moet men even wachten, teneinde de slag met kracht te kunnen toebrengen, waarbij men tevens gebruik maakt van de kracht van de polsen, zonder evenwel de houding van romp, armen en benen te veranderen ten gevolge waarvan het oog niet op de bal gericht zou blijven.

Verschillende stijlen

Er zijn spelers, die alleen met de armen slaan en die niet de halve draai met het bovenlichaam maken. Deze spelers forceren niet alleen de borst

door de inspanning waarmee zij de armen omhoog zwaaien, doch zij krijgen ook nooit een goede, krachtige slag, omdat zij de hamer niet hoog genoeg opzwaaien.

Sommige spelers zwaaien de hamer te veel rond het hoofd of de schouders, anderen komen niet verder dan heuphoogte en slaan de bal met een ruk alsof de hamer een zweep is. Sommigen gaan uitzonderlijk wijdbeens staan en terwijl zij trachten zich op de tenen staande te houden, werpen zij zich zo onbeheerst op de bal dat zij, als ze missen, wel op hun neus moeten vallen. Anderen lichten de linker elleboog op teneinde op het juiste ogenblik te slaan, hetgeen in de regel tengevolge heeft, dat de bal uit de baan vliegt.

Al deze stijlen zijn slecht en onaangenaam om te zien; men moet ze zien kwijt te raken. Elke vorm van lichaamsbeweging heeft zijn eigen wetten waar men zich aan houden moet: dansen, paardrijden, schermen, alle hebben zij vaste vormen en gebruiken, zonder welke zij niet anders dan ruw en onhandig kunnen worden beoefend. Hetzelfde geldt voor het Jeu de Mail: het is een edel spel dat altijd veel toeschouwers trekt; daarom moet het volgens de geldende regels gespeeld worden.

Handen en armen

De handen behoren niet in elkaar te grijpen, noch te ver van elkaar af te staan. De armen moeten niet te stijf worden gehouden en niet te

*De kolver, naar de
bekende gravure
van Romeyn de
Hooghe*

ver van het lichaam naar voren worden gestoken, doch men moet ze los en gemakkelijk houden, zodat men vrijuit kan slaan. De steel van de

hamer wordt eerst met de linkerhand vastgegrepen, waarbij de duim in één lijn moet liggen met de kop van de hamer; de rechterduim moet schuin over de toppen van de vingers liggen en moet noch op, noch opzij van de hamersteel liggen; dit is een van de meest voorkomende oorzaken van misslagen, want wanneer de rechterduim gedurende de slag niet op de voorgeschreven wijze wordt geplaatst, dan draait de kop van de hamer en wordt de bal niet met de punt van de kop geraakt. De hamer moet dus met de rechterhand worden vastgehouden, zoals men bij tennis het racket vasthoudt; door de duim over de vingertoppen te leggen, is de greep veel steviger, wordt de slag beter in de vereiste richting gehouden en krijgt de pols meer vrijheid van beweging. In beide spelen is de actie van de pols zeer belangrijk.

De voeten

Teneinde de bal goed te raken, moet de speler zijn voeten stevig neerzetten, op zijn gemak gaan staan met de bal ter hoogte van de linkerhiel, er voor zorgen dat de rechtervoet niet te ver wordt teruggetrokken en dat het lichaam niet voorover valt en de knieën niet worden gebogen. Daardoor voorkomt men dat de bal niet op het juiste ogenblik wordt geraakt, hetgeen dikwijls de oorzaak is van misslagen.

Al deze aanwijzingen zijn belangrijk voor ieder, die het spel goed onder de knie wil krijgen. De speler moet niet te lang op de bal blijven mikken: met wat oefening is één beweging van de hamer voldoende. Het is opvallend dat zij die op het gevoel slaan, de meeste misslagen doen. Deze spelers worden dan ook op de duur door de toeschouwers genegeerd, omdat men nu eenmaal liever een speler met een fraaie stijl ziet.

De hamer

Teneinde de voor het spel vereiste nauwkeurigheid te verkrijgen — in deze nauwkeurigheid ligt de hele aantrekkelijkheid — moet men altijd een hamer van zodanig gewicht en lengte gebruiken, dat deze in verhouding staat tot de kracht en de lengte van de speler. Neemt men een te zware of te lange hamer, dan slaat men in de grond en wanneer de hamer te kort of te licht is, komt de slag niet hard genoeg aan of men slaat over de bal heen. De speler moet dus met zorg een hem passende hamer uitkiezen, welke hij volkomen in zijn macht heeft en een bal in verhouding tot de grootte van de kop van de hamer.